

USQRQ MME ATAYA
Leviticus 23:33-44; Numbers 29:12-39;
Deuteronomy 16:13-17
Eriyarare 14:14-20
QYQHQ UKPEP-ŊKPQ 88

Eke Ikpọ Owo

IKQ IBUOT: “Jehovah Abasi fo eyediōñ fi ke kpukpru mbuñwum-ñkpọ fo, ye ke kpukpru utom ubọk fo, kutre ndien ndidat esit” (Deuteronomy 16:15).

I Usqrq Mme Ataya, Mme Usqrq Eritañ Nduk

1. Ekesinim usqrq emi ke qyqhọ usen 15 ke qfiōñ 7 (October) ke usen itiaba ke idọk okurede Leviticus 23:33, 34; Exodus 23:16
2. Akpa ye qyqhọ usen 8 ekedi edisana esop ndien ekenim mme uwa ke ufọt mme usen oro, Leviticus 23:35, 36, 39
3. Kpukpru Israel ekenyene ndidat esit mbaña nte mbuñwum-ñkpọ mmọ eketọtde ewak oto nte Abasi ọkọnọde, Deuteronomy 16:13-15; Leviticus 23:40
4. Kpukpru iren owo ekenyene ndiwọrọ ndi ndien owo kiet-kiet ọnọ adaña nte Jehovah ọdiqnde enye, Deuteronomy 16:16, 17; Exodus 23:17; 34:23, 24
5. Ekeda unam 199 enam mme edifọp uwa, mme inuak-udia ye mme uwa idiok-ido kpukpru usen, Numbers 29:12-39; Leviticus 23:37

II Ekenim Usqrq Ke Mme Ataya Mme Ke Ufọk-ọfọñ Efe-Esop

6. Ekebọp ataya ke ndak eyop, ikpọ eto ye mme willow, Leviticus 23:40; Nehemiah 8:14-18
7. Usqrq oro ekedi ñkpọ eriti ọnọ Israel ke ukpep-ñkpọ emi mmọ ekebode ke ufiop-ufiop edisat isọñ ke akwa akai ikọt, Leviticus 23:41-44

III Usqrq, Mbiet “Idok” Ke Mme Akpatre Usen

8. Ọdọk idok ọbiqnde ke afia ikpa enyōñ, nte Eyen owo, ye edisọp ofut, Eriyarare 14:14; Matthew 24:30
9. Efiori idok, koro ukpeñe ererimbot ekem ini, Eriyarare 14:15, 16; Matthew 24:30, 31; 13:41, 42; Mark 4:26-29
10. Ọdọk idok efen ọbiqnde, angel emi akamade edisọp ofut ñko, Eriyarare 14: 17; Matthew 13:49
11. Efiori ukpeñe mme etuek vine ñko, koro edat ema, Eriyarare 14:18
12. Etop mmọ esin ke obube udighi wine enyuñ edighi ke edem obio, Eriyarare 14:19, 20; Isaiah 63:1-4.

SE EKPEPDE EBAÑA

Mme idok emi ekenamde ke adiana ke adiana ema eda anyan ini ke Isoñ Eñwōñ. Mmọ eketōñ ye idok barley ke akpa ọfiōñ enyuñ eka iso tutu osim idok wheat, editañ mme grape, mme olive, mme fig, mme pomegranate ye mme mfri efen, tutu qyqhọ ọfiōñ itiaba; emi ekedide akamba ini ntañ nduk ke eduek emi Abasi ọkọnọde Israel kpukpru isua. Ekenim usqrq mme ataya ke akpa ifet, nditi Israel mbaña mfonido Abasi ye mmọ, ndinyuñ nnam mmọ enyene esit ekọm enọ Enye ke ntat ubọk enọ Esie, etie nte ukem Usen-Enọ-Ekọm nnyin ke utit isua.

Mme Edinam Emi Edade Usqrq Mme Ataya Edi

Ekebem iso etōñ usqrq emi ke ndifri mme ukorowo ke akpa usen ke qyqhọ ọfiōñ itiaba ye ke Akwa Usen Usio-isop ke qyqhọ usen duop emi ekedide usen mfuhọ ọnọ Israel, ke etide mmọ ebaña mme idiok ñkpọ mmọ emi ekebede, ye akwa mbom Abasi ke ndinọ Usio-isop emi ekedide ñkukure usuñ mmọ ndinam emem ye Enye. Ndien ke qyqhọ usen efut ke eketōñ usqrq mme ataya, oro ama aka iso ke usen itiaba ndien adiana ye edikot akwa esop ke akpatre qyqhọ usen itiaita. Ini emi ekedi ini idara ye edikom Abasi ke mfon Esie ye mmọ, ke ñkpọ ikpohidem ye eke Spirit. Usuñ Israel ọkpọkpọpuhorede didie edieke mmọ ekpekenimde spirit mme usqrq emi ke esit mmọ ekpenyuñ esukde ibuat enọ Abasi emi ọkọnọde mmọ kpukpru. Mmọ ekpekenyene ndidohọ ye David ke Psalm itoro esie ete: “Jehovah edi andibok mi, ndinanake ñkpọ. Enye eyenam mi nsuhore nna ke awawa mbiet: eyeda mi aka ke mmọñ nduok-odudu.”

Ke mme usen usqrq emi kiet-kiet, Israel ekenyene ndinam edifọp uwa, inuak-udia, ediñwōñ uwa ye uwa idiok ido nnọ Jehovah; adiana ye enọ ima-esit emi kpukpru okotode ke ima-esit mmọ. Ñko mmọ ekenyene ndibop mme ataya nnyuñ nduñ do ke urua emi man eti mmọ ebaña mme usen ukpep-ñkpọ mmọ, ke ema ekefak mmọ esio ke Egypt, ke ini mmọ ekeduñde ke mme ufok-ọfọñ enyuñ eyode ke akwa akai-ikọt.

Mbiet Idiñoq Usorq

Usorq mme ataya ukem nte mme usorq iba emi ekebede iso ke isua, ekedi akakan ukpep-ñkpq qnq Israel onyũ anyan ubqk owut akwa edinam ke ini iso ke mme akpatre usen. John Andiyarare ama okut ñkukut qdqk-idqk ke ikpa enyqñ nte eke eyen owo, “angel eñwen onyũ qwqorq ke temple ofiori ke qkpqsqñ uyo, okot enye emi etiede ke ikpa-enyqñ, ete, sin ofut fo, kpeñe; koro ekem ini ukpeñe; koro ini mbuñwum isqñ ekem tutu ebe” (Eriyarare 14:15). Ndien ke akwa usen “idqk” emi, Jesus ke Idem Esie etiñ otuk ñko, ke ini etiñde abaña mme akpatre usen: “Adaña oro ke idiñoq Eyen Owo eyewut idem ke enyqñ: adaña oro ke kpukpru mme idut isqñ eyenyuñ efuhq, mmq eyenyuñ ekut Eyen Owo odorode ke obubit enyqñ edi ye odudu ye akwa ubqñ. Ndien enye eyesio mme angel Esie qdqñ ye akwa uyom ukorowo, mmq eyenyuñ etañ ndimek ikqñ Esie ke ikpehe ofim mbinañ ebon qto kiet, qtoñqde ke utit heaven kiet tutu osim eken (Matthew 24:30, 31). Emi edi akwa ntañ-nduk “ndimek ikqñ Esie.” Ndien anie owo qfiqk se uyom ukorowo emi ekebemde usorq mme ataya iso akadade qnq “akwa uyom ukorowo” emi edifioride ntañ-nduk ndimek ikqñ Abasi? Ñko usen usio-isop oro okowut Eyen erqñ emi ekewotde eke mitoho ke Enye idqk mme ndimek ikqñ Abasi ikpoduhe. Eyen-erqñ edi ibuo utomo eqm ke akwa otu owo emi akanarede Ebekpo ke enyqñ, “mmq enyũ edqhq ke qkpqsqñ uyo, ete, Eyen-erqñ emi ekewotde omodot ndibq odudu, ye inyene, ye ifiqk ye ukeme, ye ukpono, ye ubqñ, ye edidiqñ” (Eriyarare 5:12).

Qyqhq Akwa Idqk Iba

Edi andiyarare etiñ qnq nnyin abaña qyqhq “idqk” iba, emi edidade itie ke mme akpatre usen. “Ekem angel eñwen oto ke temple emi odude ke heaven qwqorq edi, ndien enye enyene edisq ofut. Angel eñwen onyũ qwqorq ke itie-uwa, kpa angel emi akarade ikañ; (etiñ ubierikpe) ndien enye okot andinyene edisq ofut ke qkpqsqñ uyo ete, Sin edisq ofut, kpok mme etuek vine emi edude ke isqñ; koro mme grape esie edat ema. Ndien angel oro esin ofut esie ke isqñ, onyũ okpok vine isqñ, otop esin ke obube udighi-wine, kpa akwa obube udighi-wine iyaresit Abasi. Ndien edighi mmq ke obube udighi-wine ke edem obio; iyip onyũ qwqorq ke obube udighi-wine qdqk okosim ke ukpaha-inua enañ-mbakara, onyũ qfiqorq osim tqsin furlong kiet ye ikie itiokiet (Eriyarare 14:17-20). Iyaresit Abasi ke abaña idiok-ñkpq edi anana utit kpa nte mfqn Esie ke abaña mme anam-idiok edide.

Mmq Emi Eketakde Ke Akwa Akai Ikqñ Ye Mmq Emi Ekenyenede Edikan

Mme ataya emi ndito Israel ekebupde eduñ ke ini usorq mme ataya ama eti mmq abaña mme isua Aba oro ke akwa akai ikqñ. Ndusuk ini, ama eti mkparawa oro ñko emi ekesimde Isqñ Eñwqñq abaña ikpq owo mmq emi ekefiakde edem ekpqñ akwa ikot mmq emi akanamde qkpq mmq atak ke akpa-utatan ke ntak unana edinim ke akpanikq. Edi ñkpq ndik owo ndifiak edem nduqk mme ifet esie ke Christ Jesus. Jeremiah etiñ qnq nnyin abaña idut emi eketuañade, “Ukpeñe emebe, nda-eyo omokure, ndien ika-inyañake nnyin” (Jeremiah 8:20). Edi ndusuk ema edu kpa ke idem ini Akani Ediom “emi ekedade mbuqtidem ekan mme idut, enam edinen ido, ebq mme uñwqñq, ekibi mme lion inua, enime ide ikañ, ebqhq iso ofut, ewqñq ekpqñ mmem-idem ekabare ekop idem, ewqñq edi uko ke ekqñ, enyũ enam udim ekqñ mme idut efeñe. Iban ebq mme akpa mkpa ke eriset ke mkpa; mmq eken ekut ndutuhq, inyũ inyimeke ndibqhq, man mmq ekpenyene eriset ke mkpa eke qfonde akan. Mmq efen ekut idomo oto nsahi ye ufen ye ñkpqkqbi ye ufqk-ñkpqkqbi ñko, etqñq mmq ke itiat, eyqk mmq esibe mbio iba, edomo mmq, ewot mmq ke ofut: mmq oro esine ikpa-erqñ ye ikpa-ebot eduyo; mmq enana ñkpq, ekut ukut, ebq ndutuhq (edi ererimbot idotke mmq); mmq esaña eyo ke desert ye obot, ye obube, ye aba itiat isoñ. Etiñ ñkpq etuk kpukpru mmq ke abaña mbuqtidem mmq; edi mmq ikqbqhq se Abasi qkqñwqñqde ndinq mmq; sia Abasi okonimde se ifonde ikan qnq nnyin; ntem ke ikemeke ndinam mmq efqn ema ke nnyin miduhe” (Mme Hebrew 11:33-40).

Uyqhq Usorq Mme Ataya

Akpa usorq ke otu mme usorq ita emi ke isua emi ekedide Passover, ama osim uyqhq ke ini Jesus okodukde Jerusalem ke qyqhq usen 10 ke qfiqñ Abib, ndien ema ekqñ Enye, ndien enye akpa ke krqs kpa ke ini uwa mbubreyo ke qyqhq usen 15. Qyqhq usorq iba ama osim uyqhq esie ke usen aba ye duop ke iso, ke Usen Pentecost, ke ini Edisana Spirit qqsuhqrede nte akwa qkpqsqñ oyobio eke ofumede onyũ qyqhq owo ikie ye edip emi ekedude ke ubet enyqñ ye odudu utom ke Ufqk Abasi ama qkqtoñq, ndien ema ekwqorq Ikq Abasi aña-aña enq idut mme Gentile. Qyqhq ita, usorq mme ataya, eyekem ini ke ini Qbqñ edifiakde edi, onyũ qtoñqde tqsin isua Ubqñ Esie, ndien enam uduak Abasi ke isqñ nte emi enamde ke Heaven. “Ndien ama ekem kpukpru mbio kpukpru mme idut eke esuhqde eke ekedide ekqñ ye Jerusalem, eyedqk kpukpru isua ndituak ibuo nnq edidem, kpa Jehovah mme udim, nnyũ nnim usorq mme ataya” (Zechariah 14:16).

MME MBUME

1. Nso ini ke isua ke ekenim usorọ mme ataya, ndien oro okowut nso?
2. Ntak emi Nditọ Israel ekebopde mme ataya enyūñ eduñde ke esit ke ini usorọ emi? Enye ekebigbi usen ifañ?
3. Nso usen ke nnyin inim ke obio nnyin emi edide mbiet usorọ mme ataya?
4. Nso uwa ke ekenam enọ Jehovah kpukpru usen emi akanamde usorọ emi edi edisana? Uwa oro okowut nso?
5. Nso ekedi ata uduak Abasi ke ndinim usorọ mme ataya nnọ nditọ Israel?
6. Usorọ mme ataya owut nso ukpep-ñkpọ ke Obufa Ediomi?
7. Nso edinam iba ke oyọhọ ofiọñ itiaba ekebem usorọ mme ataya iso? Ndien mmọ eworọ esu didie ke ukpep-ñkpọ Obufa Ediomi?
8. Nso akpan usorọ ita ke ekenam ke isua ke isua emi akanade nte kpukpru iren owo ke Israel edu?
9. Ewe ke otu mme usorọ emi osu? Siak mme ñkpọ ntibe emi enamde mmọ esu.
10. Nso ini ye ke nso usuñ ke akpatre usorọ ke otu usorọ ita emi ediworọ osu? Wut ke Ikọ Abasi.